

ДЕПАРТАМЕНТ КУЛЬТУРИ
ДЕПАРТАМЕНТ КУЛЬТУРИ
ВИКОНАВЧОГО ОРГАНУ КИЇВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ
(КИЇВСЬКОЇ МІСЬКОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ)

ПУБЛІЧНА БІБЛІОТЕКА імені ЛЕСІ УКРАЇНКИ
для дорослих м. Києва
Науково – методичний відділ

Для підвищення кваліфікації
бібліотечних працівників

ПРОФЕСІОНАЛ

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ БЮЛЕТЕНЬ

Вип. 2 (2020)

КИЇВ, 2021

Вашій увазі пропонується бібліографічний бюлетень документів, опублікованих на сторінках українських фахових періодичних видань у другому півріччі 2020 року, що надійшли до науково-методичного відділу бібліотеки. Відбір документів здійснювався за критеріями актуальності, інформативності та з урахуванням практичних потреб працівників публічних бібліотек.

Документи згруповано в логічній послідовності. В розділах описи статей подаються в алфавітному порядку. Назви розділів не є сталими і в наступних випусках можуть змінюватись і доповнюватись.

Бібліографічні описи статей здійснено відповідно ДСТУ ГОСТ 7.1:2006 «Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання».

Посібник може бути корисним бібліотечним працівникам, викладачам і студентам вищих і середніх спеціальних навчальних закладів.

Відповідальна за випуск: Романюк О. І.

Укладач: Орлова Т. В.

Редактор: Трубайчук О. М.

Науково-методичний відділ

м. Київ, вул. Полтавська, 4

тел.: 486-00-85

e-mail: met.viddil@ukr.net

© Публічна бібліотека імені Лесі Українки для дорослих м. Києва

ЗМІСТ

Бібліотекознавство. Книгознавство. Розвиток бібліотечної справи	4
Ювілеї бібліотек і бібліотекарів	6
Книжкові форуми, ярмарки, конференції	8
Бібліотечні асоціації	9
Авторське право	9
Бібліотечний менеджмент	10
Публічні бібліотеки і реформа децентралізації	10
Сучасні бібліотеки – тенденції розвитку	10
Пандемія COVID-19 : особливості діяльності бібліотек	11
Методична діяльність бібліотек	12
Мережа бібліотек	12
Бібліотечні фонди: Формування. Облік. Збереження. Каталогізація	13
Бібліографознавство. Інформаційно-бібліографічна діяльність. Медіаграмотність	14
Видавнича діяльність бібліотек. Фахова періодика	15
Інформаційні технології в бібліотеках. Електронні каталоги. Кібербезпека	15
Соціокультурна діяльність бібліотек	16
Читання: підтримка та розвиток	17
Програмно-проектна діяльність бібліотек	17
Професійна підготовка. Підвищення кваліфікації бібліотекарів	18
У зарубіжних колег. Бібліотечна співпраця	19
Бібліотеки для дітей	21

Бібліотекознавство. Книгознавство. Розвиток бібліотечної справи

Афонін, О. Про долю українського книговидання: реальність і перспективи / Олександр Афонін // Вісник Книжкової палати. – 2020. – № 9. – С. 10-15 : табл.

У статті порушено важливі питання ролі й місця видавничої галузі серед інших галузей економіки. Розглянуто чотири стрижневі стратегічні напрями розбудови вітчизняного книговидання, книгорозповсюдження, модернізації та оновлення фондів національної бібліотечної системи.

Воскобойнікова-Гузєва, О. Нова парадигма взаємодії бібліотеки і науки у цифрову епоху : [рецензія] / О. Воскобойнікова-Гузєва // Бібліотечний вісник. – 2020. – № 5. – С. 45-48.

О. Воскобойнікова-Гузєва розглядає суть монографічного дослідження В. Копанєвої: потрібна не просто співпраця бібліотек з дослідницькими інституціями, а якісно нова форма їх взаємодії, а саме, синергія наукової та бібліотечної діяльності.

Дояр, Л. Проблема голоду в українських книгодруках 1921-1923 років / Лариса Дояр // Вісник Книжкової палати. – 2020. – № 8. – С. 48-52.

Статтю присвячено історіографії голоду 1921-1923 рр. в УРСР. Досліджено вітчизняні книгодруки, котрі виходили у видавництвах республіки безпосередньо під час лиха.

Ейсмонт, Ю. Новий правопис: дискусійні питання / Юлія Ейсмонт // Вісник Книжкової палати. – 2020. – № 9. – С. 15-19 : табл.

У статті проаналізовано правовий документ Кабінету Міністрів України, яким затверджено нову редакцію "Українського правопису". Проаналізовано роботу Української національної комісії з питань правопису, яка розробила головний мовний документ держави. Висвітлено історію його змін за часів незалежності України.

Кунанець, Н. Документознавчі засади розвитку соціокомунікаційного простору культури України : [рецензія] / Н. Кунанець // Бібліотечний вісник. – 2020. – № 5. – С. 52-53.

В. В. Добровольська досліджує розвиток соціокомунікаційного простору культури в Україні, для якого характерна сучасна суспільна комунікація – електронна комунікація. Вдалою і добре продуманою є структура монографії. Монографія, що рецензується, є завершеним самостійним дослідженням, виконаним на актуальну тему, має наукову і практичну цінність. Рецензована робота буде корисною для науковців, викладачів, аспірантів, студентів, практиків документно-інформаційної сфери.

Онищенко, О. Піднесення рівня інформаційної грамотності – пріоритетне завдання сучасних бібліотек / О. Онищенко // Бібліотечний вісник. – 2020. – № 6. – С. 3-6.

У статті порушуються актуальні питання вітчизняної бібліотечної галузі, обґрунтовується необхідність долучення бібліотек до процесів цифровізації буття людини, піднесення рівня інформаційної грамотності як свого власного персоналу, так і читачького загалу. Пропонуються конкретні кроки у напрямі, піднесення рівня інформаційної грамотності.

Соколов, В. Трансформація хат-читалень в Україні у другій половині 1940-х – першій половині 1960-х рр. / В. Соколов // Бібліотечний вісник. – 2020. – № 6. – С. 20-33.

Досліджено особливості розвитку хат-читалень в Україні у 1945–1965 рр. Охарактеризовано головні напрями та особливості культурно-просвітницької, бібліотечної діяльності хат-читалень як осередків культурно-освітнього життя в сільській місцевості. Проаналізовано динаміку їхнього піднесення та занепаду, своєрідність функціонування в умовах поступової реорганізації хат-читалень у сільські державні клуби та бібліотеки.

Соколов, В. Формування мережі хат-читалень і сельбудів в Україні (1920–1930-ті рр.). / В. Соколов // Бібліотечний вісник. – 2020. – № 4. – С. 33-44.

Досліджено особливості розвитку хат-читалень, сельбудів в Україні у 1920–1930-х рр., виокремлено основні чинники, умови та етапи цього процесу. Охарактеризовано форми і методи бібліотечної діяльності хат-читалень, сельбудів, динаміку їх становлення та специфіку функціонування в умовах формування системи радянських культурно-просвітницьких закладів. Висвітлено місце і роль культурно-освітніх осередків у поширенні грамотності, знань, читання, у забезпеченні сільського населення України бібліотечною книгою.

Супронюк О. Рецепція творчого спадку М. Гоголя у працях славістів і дослідників українського зарубіжжя : (за матеріалами фонду відділу зарубіжної україніки Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського) / О. Супронюк // Бібліотечний вісник. – 2020. – № 4. – С.45-55.

У статті аналізуються наукові праці з колекції відділу зарубіжної україніки НБУВ таких дослідників, як Г. Грабович (США), Е. Бояновська, М. Найдан (США), О. Ільницький (Канада), О. Семенченко (Велика Британія), П. Савчак (Австралія) та ін. Головну увагу приділено ідеї української ідентичності, її розвитку у зв'язку з історією прочитання й осмислення творчого спадку М. Гоголя в різні історичні епохи.

Технологія формування реферативної бази даних "Україніка наукова" : накуометричний потенціал // Бібліотечний вісник. – 2020. – № 6. – С. 7-13.

У статті аналізуються напрями розвитку системи формування реферативної бази даних "Україніка наукова". Показано доцільність напрацювання спільного інформаційного ресурсу з повнотекстовими базами даних наукових видань України та порталом "Наука України: доступ до знань" для оперативного наповнення реферативної бази даних, формування на її основі відомостей для наукових портфоліо.

Туровська, Л. Сервіс-орієнтована модель обслуговування користувачів у системі бібліотечних наукових комунікацій / Л. Туровська // Бібліотечний форум: історія, теорія і практика. – 2020. – № 4. – С. 2-4.

Стаття окреслює структуру та перераховує основні риси сервіс-орієнтованої моделі обслуговування користувачів, пропонувані Національною бібліотекою України ім. В. І. Вернадського, також пропонує блок-схему, де наведено складові сервіс-орієнтованого бібліотечно-інформаційного обслуговування, засновані на формах і засобах наукових комунікацій з широким використанням інформаційних технологій.

Ціборовська-Римарович, І. Протомедик Королівства Галичини і Лодомерії Андрій Крупинський : діяльність і друковані праці / І. Ціборовська-Римарович // *Бібліотечний вісник*. – 2020. – № 6. – С. 34-38.

Публікація присвячена крайовому медику Галичини і Лодомерії Андрію Крупинському (1744–1783), його діяльності на ниві охорони громадського здоров'я та організації медичної освіти у Галичині, медичним працям, які відіграли помітну роль у розповсюдженні тогочасних медичних знань на українських теренах. Подано історико-книгознавчу характеристику примірників його видань, оформлених українським гравером Адамом Гочемським, які зберігаються у фондах Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського.

Шумілова, А. Метабібліографічний посібник "Покажчики змісту українських часописів у фондах Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського" : [рецензія] / А. Шумілова, О. Дуднік // *Бібліотечний вісник*. – 2020. – № 5. – С. 49-51.

У статті аналізується актуальність метабібліографічного покажчика, що зумовлена зростанням кількості бібліографічних покажчиків української періодики. Простежено розвиток системи національних бібліографічних покажчиків періодичних видань, проведено їхній бібліометричний аналіз, подано інформацію про друковані та електронні метабібліографічні ресурси.

Якубова, Т. Дослідження внеску вчених, причетних до формування фондів бібліотеки Київської духовної академії / Тетяна Якубова // *Вісник Книжкової палати*. – 2020. – № 9. – С. 38-44.

У статті досліджено фонд бібліотеки Київської духовної академії (далі - КДА), що зберігається у відділі бібліотечних зібрань та історичних колекцій Інституту книгознавства Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського (далі - ІК НБУВ). Подано відомості щодо історіографії історії бібліотеки КДА. На основі рукописних джерел архіву КДА, висвітлено маловідомі факти наукової й бібліотечної діяльності професорів Академії М. Петрова, І. Скворцова та А. Гранікова.

Ювілеї бібліотек і бібліотекарів

Бабій, Л. Івано-Франківській обласній універсальній науковій бібліотеці імені Івана Франка – 80 років / Л. Бабій // *Бібліотечний форум: історія, теорія і практика*. – 2020. – № 4. – С. 47-49.

У статті представлено історію та сьогодення Івано-Франківської обласної універсальної наукової бібліотеки імені Івана Франка.

Дідусенко, Г. Як усе починалося... : (до 125-річчя від дня заснування Полтавської обласної універсальної наукової бібліотеки ім. І. П. Котляревського) / Г. Дідусенко // *Бібліотечний форум: історія, теорія і практика*. – 2020. – № 4. – С. 42-46.

У статті розглянуто особливості соціально-культурного ландшафту губернського міста Полтави та його вплив на створення і становлення Полтавської громадської бібліотеки як соціально-культурної установи.

Лідерка, яка стратегічно мислить і діє // Бібліотечна планета. – 2020. – № 4. – С. 35-36.

Статтю присвячено ювілею директорки Центральної міської бібліотеки ім. М. Л. Кропивницького м. Миколаєва Тетяни Твердої.

Онищенко, О. Любов Андріївна Дубровіна – дослідниця рукописної та книжкової спадщини, організатор науки / О. Онищенко // Бібліотечний вісник. – 2020. – № 4. – С. 56-68.

У статті йдеться про Любов Андріївну Дубровіну, яка активно працює у різних галузях бібліотечної науки. Вагомий внесок нею зроблено у розвиток найважливіших напрямів діяльності Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського

Пилип, Я. Науково-технічна бібліотека Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу : минуле та сьогодення (до 60-річчя від дня заснування) / Я. Пилип, Л. Цок // Бібліотечний форум: історія, теорія і практика. – 2020. – № 4. – С. 50-53.

У статті висвітлюється історія становлення та розвитку науково-технічної бібліотеки, розкриваються основні напрямки діяльності та шляхи модернізації книгозбірні університету.

Сташко, Л. Дозвольте зізнатись у любові / Л. Сташко // Бібліотечний форум: історія, теорія і практика. – 2020. – № 4. – С. 54.

Стаття на власному прикладі показує як обрана на все життя професія бібліотекаря надихає та допомагає отримувати задоволення від життя.

Тверда, Т. Місія здійсненна : до 120-річчя від часу заснування Центральної міської бібліотеки ім. М. Л. Кропивницького м. Миколаєва / Т. Тверда, Л. Варюхіна // Бібліотечна планета. – 2020. – № 3. – С. 31 – 33.

У статті репрезентовано історію та здобутки Центральної міської бібліотеки ім. М. Л. Кропивницького, яка сьогодні перебуває в авангарді вітчизняних публічних бібліотек завдяки використанню проєктного менеджменту, активній участі у міжнародних та всеукраїнських професійних заходах

Остапенко, Т. Національна наукова медична бібліотека України : від витоків до сьогодення / Т. Остапенко, З. Хоружа // Бібліотечна планета. – 2020. – № 3. – С. 35-37.

Стаття присвячена 90-річчю провідної бібліотеки медичної галузі – Національної наукової медичної бібліотеки України, заснованої Народним Комісаріатом охорони здоров'я УРСР у 1930 році.

Чегринець, М. Вона хотіла, щоб її почули / М. Чегринець // Бібліотечний форум: історія, теорія і практика. – 2020. – № 4. – С. 55-60.

Представлено життєвий і творчий шлях співробітниці відділу систематизації та організації систематичних каталогів Харківської державної наукової бібліотеки ім. В. Г. Короленка у 40–80 х роках ХХ ст., ветерана праці, маловідомого на той час, але неймовірно вражаючого і водночас яскравої поетеси Ольги Тимофіївни Бондаренко.

Ярошук, В. Ювілейний рік діяльності / В. Ярошук // Бібліотечна планета. – 2020. – № 4. – С. 33-35.

Статтю присвячено 80-річчю Рівненської обласної універсальної наукової бібліотеки.

Книжкові форуми, ярмарки, конференції

Закірова, С. Бібліотеки в системі стратегічних комунікацій : міжнародний аспект / С. Закірова // Бібліотечний вісник. – 2020. – № 6. – С. 49-51.

У зв'язку з продовженням карантину через епідемію COVID-19 організатори Конференції вирішили провести захід онлайн. З огляду на ситуацію, що склалася, учасники Конференції працювали лише в секційному режимі. У статті йдеться про онлайн засідання секції «Бібліотеки в системі стратегічних комунікацій: міжнародний аспект».

Здановська, В. Бібліотечний форум онлайн: перший млинець не нанівець / В. Здановська // Бібліотечна планета. – 2020. – № 4. – С. 37-39.

Висвітлено перебіг XI Львівського міжнародного бібліотечного форуму, який вперше за свою історію проходив в онлайн-форматі і мав тему "Бібліотекарі: хто ми є?".

Івченко, Л. Українська музична культура і музичні фонди бібліотек в умовах цифровізації / Л. Івченко, Л. Руденко // Бібліотечний вісник. – 2020. – № 6. – С. 51-52.

У статті йдеться про онлайн засідання секції "Українська музична культура і музичні фонди бібліотек в умовах цифровізації". У зв'язку з продовженням карантину через епідемію COVID-19 організатори Конференції вирішили провести захід онлайн. З огляду на ситуацію, що склалася, учасники Конференції працювали в секційному режимі.

Костенко, Л. Суспільні функції наукометрії / Л. Костенко, О. Жабін // Бібліотечний вісник. – 2020. – № 6. – С. 59-61.

Семінар "Бібліометричні технології та наукометричні дослідження" пройшов у рамках Міжнародної наукової конференції "Бібліотека. Наука. Комунікація. Розвиток бібліотечно-інформаційного потенціалу в умовах цифровізації".

Котлярова, Т. Історична біографіка в сучасному українському суспільстві : проблематика, інформаційний простір, бібліотеки, читачі. XVI Біографічні читання / Т. Котлярова // Бібліотечний вісник. – 2020. – № 6. – С. 52-54.

У статті йдеться про XVI біографічні читання "Історична біографіка в сучасному українському суспільстві: проблематика, інформаційний простір, бібліотеки, читачі", які організував Інститут біографічних досліджень НБУВ онлайн.

Стрішенець, Н. Міжнародний стандарт каталогізації "Опис та доступ до ресурсу" : перші результати впровадження у бібліотеках України / Н. Стрішенець // Бібліотечний вісник. – 2020. – № 6. – С. 61-62.

6 жовтня 2020 р. у рамках Міжнародної наукової конференції Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського "Бібліотека. Наука. Комунікація. Розвиток бібліотечно-інформаційного потенціалу в умовах цифровізації" під керівництвом доктора історичних наук Н. В. Стрішенець у форматі Zoom відбувся семінар "Міжнародний стандарт каталогізації "Опис та доступ до ресурсу": перші результати впровадження у бібліотеках України".

Стрішенець, Н. EURIG2020: Щорічна конференція Європейської групи RDA: [рецензія] / Н. Стрішенець // Бібліотечний вісник. – 2020. – № 5. – С. 54-56.

У 2020 році, зважаючи на пандемію коронавірусу, виконавчий комітет EURIG та господар цьогорічної конференції, Державна бібліотека Баварії у Мюнхені, провели цю зустріч у форматі дводенної Зоот-конференції. Національна бібліотека України імені В. Вернадського і BokbasenAS (Норвегія) взяли участь у конференції, як нові члени Європейської групи, які ввійшли до неї упродовж звітнього року.

Терлецька, О. Vilniaus Knygų Mugė : об'єктивно й суб'єктивно / О. Терлецька // Бібліотечний форум: історія, теорія і практика. – 2020. – № 4. – С. 40-41.

У статті представлено понад двадцятирічний досвід організації та проведення Вільнюського книжкового ярмарку та особистий досвід і враження щодо відвідування заходу у 2020 році. Стаття містить інформацію про цікаві стенди та інтерактивні заходи й акції для відвідувачів, зокрема й про стенд Українського інституту книги.

Яременко, Л. Архівні фонди наукової спадщини України : історія формування, інформаційний потенціал, вектори розвитку в цифрову епоху / Л. Яременко, О. Вербіцька // Бібліотечний вісник. – 2020. – № 6. – С. 57-59.

7 жовтня 2020 р. у рамках Міжнародної наукової конференції "Бібліотека. Наука. Комунікація. Розвиток бібліотечно-інформаційного потенціалу в умовах цифровізації" відбувся семінар "Архівні фонди наукової спадщини України: історія формування, інформаційний потенціал, вектори розвитку в цифрову епоху". У його роботі взяли участь фахівці з архівознавства, джерелознавства та історії науки.

Бібліотечні асоціації

Кожна спільнота на зв'язку : ІФЛА закликає до дії // Бібліотечна планета. – 2020. – № 4. – С. 36-37.

В умовах пандемії, коли зберігаються невизначеність її термінів та обмеження відвідування бібліотек, значення надання віддаленого доступу до інформації зростає. Тому ІФЛА підписала документ "Бібліотеки у відповідь: кожна громада на зв'язку", в якому закликає уряди країн гарантувати доступ громад до інтернету та комп'ютерного обладнання, забезпечити бібліотеки адекватним кваліфікованим персоналом; надавати максимально можливу підтримку в розвитку цифрових навичок.

Авторське право

Іванова, М. Питання державної реєстрації об'єктів права інтелектуальної власності в діяльності бібліотек / Майя Іванова // Вісник Книжкової палати. – 2020. – № 7. – С. 24-29.

У статті розглянуто процеси виконання працівниками бібліотек функціональних обов'язків, під час яких можуть створюватись об'єкти авторського права. Зауважено, що авторське право на твір виникає внаслідок факту його створення; авторське особисте немайнове право на твір належить автору, а майнове, залежно від обставин створення, - як автору, так і роботодавцю-бібліотеці. Наголошено, що бібліотеки мають право на захист створених об'єктів інтелектуальної власності. Визначено необхідні документи для державної реєстрації авторського права на твір

Бібліотечний менеджмент

Коваленко В. Використання тайм-менеджменту в бібліотеці / В. Коваленко // Бібліотечний форум: історія, теорія і практика. – 2020. – № 4. – С. 11-13.

У статті розповідається про основні інструменти тайм-менеджменту, наголошується на необхідності їх використання у діяльності бібліотеки та бібліотекаря задля збільшення ефективності роботи та якісного управління часом.

Публічні бібліотеки і реформа децентралізації

Лук'янова, О. Бібліотека європейського рівня в невеликому місті / О. Лук'янова // Бібліотечна планета. – 2020. – № 3. – С. 10-13.

Щоб бути затребуваною в громаді бібліотеці замало лише покращити матеріально-технічний стан і замінити меблі. Потрібно комунікувати з громадою, місцевими ЗМІ та громадськими об'єднаннями, наповнити роботу новим змістом, стати таким закладом, де гостинно прийматимуть не лише користувачів різних категорій, а й активістів, посадовців і всіх охочих навчатись і розважатися цілими сім'ями.

Сучасні бібліотеки – тенденції розвитку

Вилегжаніна, Т. Нехай гірше, аби інше: щодо чергової оптимізації публічних бібліотек / Т. Вилегжаніна // Бібліотечна планета. – 2020. – № 4. – С. 4-5.

Автор аналізує базові культурні послуги та комплекс норм і нормативів, якими визначаються вимоги, критерії, показники та умови, необхідні для ефективної роботи закладів культури, які в 2020 році Міністерство культури та інформаційної політики України винесло на громадське обговорення у вигляді проєкту постанови Кабінету Міністрів України "Про затвердження Мінімальних стандартів забезпечення громадян культурними послугами".

Горбань, Ю. Модернізація бібліотечної галузі : до проблем і перспектив міжнародної співпраці : [рецензія] / Юрій Горбань // Вісник Книжкової палати. – 2020. – № 7. – С. 17-19.

Монографія Валентини Медведєвої та Ольги Шендрік "Міжнародне співробітництво публічних бібліотек України" є актуальним і своєчасним дослідженням, що висвітлює теоретико-методологічні проблеми, їх наукове розуміння та інтерпретації, формування понятійно-категоріальної системи; основні складники, напрями й перспективи міжкультурного партнерства.

Колоскова, Г. Бібліотечно-інформаційні комунікації як засіб забезпечення інформаційних потреб віддалених користувачів / Галина Колоскова // Вісник Книжкової палати. – 2020. – № 8. – С. 23-30 : табл., сх.

У статті проаналізовано формування та розвиток бібліотечно-інформаційного потенціалу м. Дніпра з обслуговування віддаленої аудиторії за умов формування бібліотеками власних інформаційних ресурсів, продуктів і послуг з метою оперативного, змістовного та якісного забезпечення інформаційних потреб сучасних користувачів у контексті інформатизації міста й регіону.

Літашова, А. Всеукраїнська акція «Тиха вечірка "Good Silent Party" у контексті інклюзивних бібліотечних тенденцій / А. Літашова // Бібліотечний форум: історія, теорія і практика. – 2020. – № 4. – С. 20-21.

У статті описаний досвід організації та проведення Всеукраїнської акції "Тиха вечірка "Good Silent Party". Розглянуто глобальну ідею створення вечірки, умови її проведення. Окрему увагу приділено меті вечірки – інклюзивності. Стаття дає власне бачення концепції трансформації бібліотечної справи та бібліотеки як нестереотипного інклюзивного артпростору.

Прокопенко Л. Бібліотечний туризм: визначення поняття / Л. Прокопенко // Бібліотечний вісник. – 2020. – № 4. – С. 17-24.

Проаналізовано зміст термінів "туризм", "культурний туризм як базових" для визначення сутності поняття "бібліотечний туризм". На основі вивчення засад культурного туризму та умов, що активізують і урізноманітнюють його розвиток, охарактеризовано феномен бібліотечного туризму як його нового різновиду. Доведено, що досвід бібліотечно-інформаційного забезпечення туризму і краєзнавчої роботи створює потенціал для інтеграції бібліотек у сферу бібліотечного туризму.

Пандемія COVID-19 : особливості діяльності бібліотек

Брага, Г. Робота міських бібліотек в умовах карантину / Г. Брага // Бібліотечний форум: історія, теорія і практика. – 2020. – № 4. – С. 27-28.

У статті висвітлюється досвід роботи ЦБС Мелітопольської міської ради Запорізької області в умовах карантину, спричиненого COVID-19. Представлено можливості використання соціальних мереж та інших інтернет-ресурсів для організації дистанційного обслуговування користувачів, розширення професійної спеціалізації бібліотекарів, комунікації з бібліотечною спільнотою.

Діденко, Л. Нотатки про роботу бібліотеки Полтавського університету економіки і торгівлі під час карантину / Л. Діденко // Бібліотечний форум: історія, теорія і практика. – 2020. – № 4. – С. 29-30.

У статті стисло представлено основні процеси, що здійснювались дистанційно під час карантину працівниками бібліотеки Полтавського університету економіки і торгівлі.

Кубко, А. Наукометричний вимір епідемії : Частина перша. Світові тренди "доковідних" часів / А. Кубко // Бібліотечний вісник. – 2020. – № 6. – С. 15-19.

У статті розглянуто особливості стресового впливу епідемій останніх двох десятиріч (вірусу грипу АН1N1, лихоманок Зіка, Ебола, а також коронавірусних хвороб SARS і MERS) на бібліометричні, наукометричні показники медичної науки та окремих її галузей; окреслено загальні тенденції.

Яременко, Н. Чернігівська обласна наукова медична бібліотека – виклик часу пандемія COVID-19 / Н. Яременко // Бібліотечний форум: історія, теорія і практика. – 2020. – № 4. – С. 33-34.

У статті висвітлюються питання організації роботи спеціальної (медичної) бібліотеки під час пандемії COVID-19 і введення карантину в регіоні. А також розглядається історія виникнення пандемій і робота медичної бібліотеки в умовах карантину.

Методична діяльність бібліотек

Бондарчук, Я. Елементи бібліотечного маркетингу в діяльності Наукової бібліотеки Вінницького національного медичного університету ім. М.І.Пирогова / Я. Бондарчук // Бібліотечний форум: історія, теорія і практика. – 2020. – № 4. – С. 14-16.

У статті проаналізовано інтерпретацію основ маркетингу відповідно до діяльності Наукової бібліотеки Вінницького національного медичного університету ім. М. І. Пирогова. Представлено практичний досвід, який полягає в презентації ресурсів, програм та безоплатних інструментів для створення маркетингових матеріалів та генерації сучасних PR ідей.

Мережа бібліотек

Біла, Л. Польська медична бібліотека імені Збігнева Реліги – осередок польської медичної книги в Україні / Л. Біла // Бібліотечний форум: історія, теорія і практика. – 2020. – № 4. – С. 25-26.

У статті представлено історію створення та сьогодення Польської медичної бібліотеки імені Збігнева Реліги. Характеризуються інформаційні ресурси та основні напрями діяльності книгозбірні.

Коваленко, С. Від дистанційної освіти до "освіти в смартфоні": цифрова освіта та роль освітянських бібліотек у її розвитку / Світлана Коваленко, Лариса Пономаренко // Вісник Книжкової палати. – 2020. – № 8. – С. 30-37 : табл.

У статті розглянуто аспекти впровадження інформаційних технологій в освіті, зокрема дистанційній. Розглянуто основні проблеми віддаленої освіти. Зауважено про зростання ролі освітянських бібліотек у поширенні дистанційної освіти й забезпеченні віддалених користувачів релевантною інформацією. У цьому контексті висвітлено діяльність Державної науково-педагогічної бібліотеки ім. В. О. Сухомлинського.

Медведь, М. Витоки та перші роки становлення найбільшої освітянської бібліотеки Закарпаття (1945 – 1947) / М. Медведь, Л. Мельник // Бібліотечний вісник. – 2020. – № 5. – С. 28-37.

У статті досліджуються особливості створення та становлення однієї з найбільших книгозбірень Закарпаття – бібліотеки Ужгородського національного університету. Звернуто увагу на витоки унікальних книжкових колекцій із фондів Наукової бібліотеки університету. Висвітлено перші, найважливіші роки формування бібліотечного фонду книгозбірні у період 1945–1947 рр.

Попельницька, О. Книги з бібліотеки Хв. Вовка з автографами, ексклібрисами та дарчими написами у книгозбірні Національного музею історії України / Олена Попельницька // Вісник Книжкової палати. – 2020. – № 9. – С. 32-38.

У статті розглянуто колекцію друкованих видань з книгозбірні відомого науковця Хведора (Федора) Кіндротовича Вовка (Волкова) у фондах бібліотеки Національного музею історії України.

Бібліотечні фонди: Формування. Облік. Збереження. Каталогізація

Багрій, І. З досвіду формування авторитетних записів на найменування організацій у Національній бібліотеці України імені Ярослава Мудрого / І. Багрій // Бібліотечна планета. – 2020. – № 3. – С. 28-31.

Технологія формування авторитетних записів на найменування організацій поступово модернізувалася відповідно до нових вимог. Метою створення авторитетних записів є насамперед підвищення ефективності пошуку документів, що пов'язано з будь-якою організацією, за будь-якою формою її найменування.

Волошінська Н. Краєзнавчі ресурси Національної історичної бібліотеки України : (за результатами дослідження) / Н. Волошінська // Бібліотечна планета. – 2020. – № 4. – С. 10-14.

Статтю присвячено результатам дослідження контенту та інформаційного потенціалу краєзнавчих ресурсів Національної історичної бібліотеки України, зокрема й електронного мультиресурсу "Історія міст і сіл України", як допомагають задовольнити науково-дослідні, інформаційні, освітні потреби користувачів та бібліотечних фахівців.

Зоріна, Н. До питання унормування термінології каталогізації: становлення й сучасні тенденції / Наталія Зоріна // Вісник Книжкової палати. – 2020. – № 8. – С. 18-22.

У статті проаналізовано аспекти становлення української бібліотечно-інформаційної термінології та її трансформації у сучасних умовах, зокрема тенденції змін у термінологічній системі в контексті реформування бібліотечної галузі з інформатизації та переорієнтації на електронне середовище. Наголошено, що опанування сучасної наукової термінології фахівцями бібліотечно-інформаційної сфери є невіддільним складником їх професіоналізму, а формування термінологічної культури - вагомим чинником кваліфікаційної підготовки.

Колоскова, Г. Фонд головної бібліотеки регіону: історія становлення та розвитку / Г. Колоскова // Бібліотечний вісник. – 2020. – № 4. – С. 25-32.

У статті розглянуто становлення та розвиток бібліотечного фонду Дніпропетровської обласної універсальної наукової бібліотеки від дня її заснування і до сьогодні. Проаналізовано джерела комплектування бібліотечного фонду, визначено його роль у задоволенні інформаційних потреб сучасних користувачів. Наголошується на важливості ДОУНБ для бібліотечно-інформаційного потенціалу міста та регіону.

Косенко, О. Ретрокаталогізація журналів та продовжуваних видань у підшивках ретроспективної частини фонду Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського / О. Косенко, П. Шекера // Бібліотечний вісник. – 2020. – № 4. – С. 9-16.

У статті висвітлено основні проблеми, що виникають у процесі ретрокаталогізації журналів та продовжуваних видань з карткового до електронного каталога Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. Розглянуто основні напрями роботи з рекаталогізації періодичних видань, які зберігаються на полицях книгосховища НБУВ у підшивках, в одній палітурці.

Левченко, Ю. Заборонені книги 20–30-х років ХХ ст. у фонді Наукової бібліотеки Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова / Ю. Левченко // *Бібліотечний форум: історія, теорія і практика.* – 2020. – № 4. – С. 17-19.

На основі збірника документів і матеріалів "Список репресованої літератури: заборонені видання 1920–30-х років" були виявлені та проаналізовані книги 20–30-х рр. ХХ ст., що зберігаються у фонді Наукової бібліотеки Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова, які входили до списків заборонених книг Головліту УРСР другої половини 1930-х років.

Миколенко, Р. Організаційні засади нормування процесів формування авторитетних записів у Національній бібліотеці України імені Ярослава Мудрого / Р. Миколенко, О. Кириленко // *Бібліотечна планета.* – 2020. – № 4. – С. 31-32.

У статті йдеться про використання аналітичних і досвідно-статистичних методів для обґрунтованого унормування діяльності щодо створення авторитетних записів з урахуванням власних технічних, матеріальних, фінансових і кадрових ресурсних можливостей бібліотек.

Муха Л. Збереження бібліотечних фондів : традиції, інновації, перспективи / Л. Муха, Л. Затока // *Бібліотечний вісник.* – 2020. – № 6. – С. 55-56.

Останнім часом дедалі більшої пріоритетності у галузі бібліотечної діяльності набувають завдання, пов'язані з забезпеченням збереження документів на різних носіях, зокрема організацією процесу довготермінового їх зберігання. Ці актуальні питання розглядалися 8 жовтня 2020 р. на семінарі "Збереження бібліотечних фондів: традиції, інновації, перспективи" у рамках Міжнародної наукової конференції "Бібліотека. Наука. Комунікація. Розвиток бібліотечно-інформаційного потенціалу в умовах цифровізації".

Сосова, Л. Особливості наведення імен правителів у точках доступу бібліографічного запису електронного каталога / Л. Сосова, О. Хасанова, О. Гордієнко // *Бібліотечна планета.* – 2020. – № 4. – С. 26-30.

У пропонованій консультації наведено приклади вирішення труднощів, які виникають під час створення точок доступу на імена правителів у бібліографічному записі.

Бібліографознавство. Інформаційно-бібліографічна діяльність. Медіаграмотність

Костенко, Л. Бібліографія та бібліометрія: коеволюція суспільних функцій / Леонід Костенко, Вікторія Копанєва, Тетяна Симоненко // *Вісник Книжкової палати.* – 2020. – № 7. – С. 49-52.

У статті констатовано високий теоретико-методологічний рівень бібліографознавства та обґрунтованість його об'єкта, предмета й методів дослідження. Відзначено основні суспільні функції бібліографічної інформації: пошукову, комунікативну та оцінювальну. Розглянуто розбіжності у визначенні терміна "бібліометрія" сучасними фахівцями, що свідчить про потребу підвищення наукового рівня бібліометричних розвідок.

Маслова, М. Бібліографічна діяльність Запорізької ОУНБ під час карантину / М. Маслова // Бібліотечний форум: історія, теорія і практика. – 2020. – № 4. – С. 22-24.

Стаття узагальнює досвід діяльності відділу наукової інформації та бібліографії Запорізької обласної універсальної наукової бібліотеки під час карантину. Знайомить з традиційними бібліографічними послугами, що зазнали деяких змін, новими ідеями, які виникли саме завдяки незвичним умовам праці, та бібліографічною продукцією, створеною за цей час.

Видавнича діяльність бібліотек. Фахова періодика

Вакаренко, О. Забезпечення системного входження науково-видавничої діяльності НАН України до цифрових наукових комунікацій / О. Вакаренко // Бібліотечний вісник. – 2020. – № 6. – С. 39-43.

У статті проаналізовано науково-методичне забезпечення трансформації видавничої діяльності НАН України, її адаптації до світових тенденцій цифрових комунікацій, що реалізовувалося Видавничим домом "Академперіодика" як базовою організацією Науково-видавничої ради НАН України.

Інформаційні технології в бібліотеках. Електронні каталоги. Кібербезпека.

Білик, О. Вхід за лінком, або Будьмо разом на відстані / Білик О. // Бібліотечна планета. – 2020. – № 4. – С. 22-24.

Пандемія коронавірусної інфекції Covid-19 показала, що більшість бібліотекарів достатньо соціально орієнтовані, комунікабельні, їм просто необхідне професійне спілкування. Для організації дистанційного спілкування бібліотекарі використовують значну кількість сучасних онлайн-інструментів. Автор статті аналізує найдоступніші й найпродуктивніші інструменти онлайн спілкування.

Білик, О. Мобільні застосунки – складова ефективності та дієвості сучасних бібліотек / О. Білик // Бібліотечна планета. – 2020. – № 3. – С. 16-19.

Найактивнішими у наданні послуг за допомогою мобільного зв'язку є публічні та університетські бібліотеки. У статті представлено огляд мобільних застосунків, що їх використовують бібліотеки для інформування користувачів, надання вільного цілодобового доступу до онлайн-ресурсів, проведення екскурсій бібліотекою тощо.

Вилегжаніна, Т. А віз і нині там... або Чергові роздуми щодо створення Зведеного каталога бібліотек України / Т. Вилегжаніна // Бібліотечна планета. – 2020. – № 3. – С. 4–6.

В якомога швидшому формуванні Зведеного каталога бібліотек України зацікавлені декілька сторін. Це і Міністерство культури та інформаційної політики України, і бібліотеки державної та комунальної форм власності, і користувачі бібліотек та всі інші споживачі інформації. Що потрібно зробити для активізації роботи зі створення Зведеного каталога бібліотек України, чи стане нам у пригоді аналогічний досвід закордонних бібліотек.

Галицька, С. Актуалізація рубрик тематичного навігатора Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського / С. Галицька, Н. Орешина // *Бібліотечний вісник*. – 2020. – № 3. – С. 3-8.

У статті розглядаються питання удосконалення лінгвістичних засобів пошукової системи бібліотеки. Наголошується на важливості актуалізації власної класифікаційної системи бібліотеки, що дає змогу реалізувати предметний доступ до ресурсів бібліотечного фонду через онлайн-інтерфейс електронного каталога. З'ясовано, що «Скорочений варіант Рубрикатора НБУВ для наукової бібліотеки» є важливим елементом бібліотечно-інформаційної системи, який підносить ефективність роботи користувачів, забезпечує високий рівень використання фондів бібліотеки, релевантність отриманого результату інтелектуального пошуку.

Глоба, Т. Фейсбук як активне місце діалогу Дніпропетровської ОУНБ ім. Первоучителів слов'янських Кирила і Мефодія з користувачами / Т. Глоба // *Бібліотечна планета*. – 2020. – № 3. – С. 20-23.

Карантин, як наслідок епідемії коронавірусу, несподівано відкрив чимало можливостей для розвитку наявних ресурсів і онлайн-сервісів бібліотеки. Активним місцем діалогу бібліотеки з користувачами стали соціальні мережі, зокрема фейсбук сторінки краєзнавчої локації "ДніпроКультура" та флешбука "Україна – козацька держава".

Кузнєцов, О. Автоматизація процесу створення бібліографічних описів документів з фіксованим розташуванням бібліографічних даних для каталогізації / О. Кузнєцов // *Бібліотечний форум: історія, теорія і практика*. – 2020. – № 3. – С. 15-17.

У статті розглядаються питання оптимізації процесу каталогізації авторефератів дисертацій, ДСТУ тощо у Державній науково-технічній бібліотеці України шляхом сканування та розпізнання титульних аркушів обкладинок авторефератів, ДСТУ та інших документів з фіксованим розташуванням бібліографічних даних для каталогізації, що дає можливість прискорити занесення даних до відповідних полів електронного каталога.

Павленко, Т. Віртуальна книжкова виставка як інформаційний ресурс бібліотеки : (з досвіду діяльності ДНПБ ім. В. О. Сухомлинського) Тетяна Павленко // *Вісник Книжкової палати*. – 2020. – № 7. – С. 29-34.

Соціокультурна діяльність бібліотек

Мельничук, В. Старовинні картографічні документи в освітніх заходах бібліотеки / В. Мельничук, М. Романчук Ю. Уваров // *Бібліотечний вісник*. – 2020. – № 5. – С. 21-27.

У статті розглядаються особливості застосування в освітній діяльності старовинних та сучасних картографічних документів, які знаходяться в читальному залі-депозитарії сектора картографічних видань Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського.

Читання: підтримка та розвиток

Сенченко, М. І. Бібліотека в інформаційному просторі і часі : [інтерв'ю] / Микола Сенченко; бесіду вела Світлана Герасимова // Бібліотечна планета. – 2020. – № 4. – С. 20-21.

Інтерв'ю з Миколою Сенченком, директором Державної наукової установи «Книжкова палата України імені Івана Федорова», доктором технічних наук, професором, академіком Міжнародної академії інформатизації при ООН, заслуженим діячем науки і техніки України, головним редактором наукового журналу "Вісник Книжкової палати", членом Національних спілок письменників і журналістів України.

Шаран, О. Популяризуємо українську книгу : Івано-Франківська ОУНБ ім. І. Франка на фестивалі-презентації "Сторінками української книги" / О. Шаран // Бібліотечна планета. – 2020. – № 4. – С. 8-10.

Регіональні книжкові фестивалі – чудова і вже стала традиція в Україні. Вони збирають навколо себе письменників, науковців, бібліотекарів, митців, освітян, працівників культури, видавців та книгорозповсюджувачів. Івано-Франківська ОУНБ ім. І. Франка щороку є активним учасником фестивалю-презентації "Сторінками української книги", де репрезентує розлогі тематичні книжкові виставки з фондів головної бібліотеки області.

Програмно-проектна діяльність бібліотек

Костенко, Л. Укладання бібліотеками договорів про співпрацю у фокусі / Л. Костенко // Бібліотечна планета. – 2020. – № 4. – С. 17-19.

Дедалі більшого значення набуває активна співпраця публічних бібліотек з різними установами та організаціями, яка допомагає учасникам такої співпраці позиціонувати свої інтереси в місцевій громаді та враховувати запити її членів. У статті йдеться про те, як юридично оформити такі взаємини. Правовим інструментом реалізації цієї ідеї є договір про співпрацю, тобто документ про встановлення взаємовигідних і тривалих партнерських відносин та здійснення спільних проєктів.

Новіцька, Н. Бібліотека як спасіння від потрясіння / Н. Новіцька // Бібліотечна планета. – 2020. – № 3. – С. 13-15.

У статті йдеться про роль бібліотек як місця залучення громад. Це особливо важливо в невеликому провінційному містечку, як Олександрія, де часто не вистачає локацій для взаємодії людей, отримання ними сучасних знань.

Уманець, А. Формула успіху та розвиток інноваційних процесів у Білгород-Дністровській централізованій бібліотечній системі / А. Уманець // Бібліотечна планета. – 2020. – № 3. – С. 9-10.

У статті йдеться про участь публічних бібліотек у програмах і проєктах свого міста. Як вони долучилися до програми Одеської облдержадміністрації «Розумний регіон», проєкту міської ради «Місцева школа самоврядування», національного проєкту «Дія. Цифрова освіта» та ще багатьох цікавих ініціатив.

Шаніна, О. Проект Вугледарської міської публічної бібліотеки «Літературно-меморіальний простір "Анатолій Овсієнко. Зцілення сміхом" / О. Шаніна // Бібліотечна планета. – 2020. – № 4. – С. 24-26.

У статті репрезентовано проект «Літературно-меморіальний простір "Анатолій Овсієнко. Зцілення сміхом", що в 2019 році переміг у Всеукраїнському конкурсі культурно-мистецьких проєктів "Малі міста – великі враження".

Шестакова, О. Тиждень креативної терапії – інноваційна форма роботи з користувачами, які мають інвалідність : (з досвіду Херсонської ОУНБ ім. Олесь Гончара) / О. Шестакова // Бібліотечна планета. – 2020. – № 4. – С. 6-8.

Сучасні бібліотеки дедалі частіше стають ініціаторами впровадження цікавих проєктів, спрямованих на організацію доступного інклюзивного простору, навчання, виховання та соціалізацію дітей з інвалідністю. А допомагають бібліотекарям такі популярні засоби креативної терапії та соціалізації як арттерапія та анімалотерапія.

Шурубенко О. Етнографічне краєзнавство в контексті роботи бібліотек Чернігівщини / О. Шурубенко // Бібліотечна планета. – 2020. – № 4. – С. 14-17.

Аби зберегти, відродити та популяризувати пам'ять про своїх предків, понад 150 бібліотек Чернігівщини активно вивчають історію та культуру рідного краю, досліджують родоводи місцевих жителів, збирають старожитності, зразки усної народної творчості, давні світлини. Бібліотекарі створюють кімнати старожитностей, народознавчі куточки, а інші роблять реконструкції українських обрядів.

Професійна підготовка. Підвищення кваліфікації бібліотекарів.

Візнюк, В. Soft skills бібліотечного лідера / В. Візнюк // Бібліотечний форум: історія, теорія і практика. – 2020. – № 4. – С. 8-10.

Статтю присвячено питанню розвитку сучасних професійних якостей бібліотекаря, зокрема особистісних рис з урахуванням лідерських характеристик. Розглянуто ефективність роботи школи молодого бібліотекаря з теми "soft skills бібліотечного лідера". З'ясовано основні тенденції розвитку "гнучких" навичок бібліотечного лідера.

Дейч, Д. Розвиток кадрового потенціалу бібліотеки як невіддільний складник її успішної діяльності / Д. Дейч // Вісник Книжкової палати. – 2020. – №7. – С. 19-24.

Статтю присвячено проблемі розвитку кадрового потенціалу бібліотек як невіддільного складника її успішної діяльності, а також особливостям організації системи підвищення кваліфікації у книгозбірнях України. Розглянуто основні характеристики бібліотечних кадрів нового типу. Особливу увагу приділено організації системи підвищення кваліфікації працівників в Одеській національній науковій бібліотеці (ОННБ).

Коваленко, С. Від дистанційної освіти до "освіти в смартфоні": цифрова освіта та роль освітянських бібліотек у її розвитку / Світлана Коваленко, Лариса Пономаренко // Вісник Книжкової палати. – 2020. – № 8. – С. 30-37 : табл.

У статті розглянуто аспекти впровадження інформаційних технологій в освіті, зокрема дистанційній. Розглянуто основні проблеми віддаленої освіти. Зауважено про зростання ролі освітянських бібліотек у поширенні дистанційної освіти й забезпеченні віддалених користувачів релевантною інформацією. У цьому контексті висвітлено діяльність Державної науково-педагогічної бібліотеки ім. В. О. Сухомлинського.

Охріменко, М. Культурні послуги – місцевій громаді / М. Охріменко // Бібліотечна планета. – 2020. – № 3. – С. 7–8.

У статті йдеться про конкурс бібліотечних інновацій "Сучасна бібліотека: розвиваємо місцеві громади". Мета змагання – вдосконалення діяльності публічних бібліотек області як інформаційних, культурних і просвітницьких центрів, поширення кращого досвіду, запровадження нових бібліотечних послуг.

Іванова, М. Нормативно-правове забезпечення підготовки та підвищення кваліфікації працівників бібліотечної справи / М. Іванова, Н. Білінець // Бібліотечний форум: історія, теорія і практика. – 2020. – № 4. – С. 5-7.

У статті розкривається національне законодавство, що регулює суспільні відносини у сфері забезпечення підготовки та підвищення кваліфікації працівників бібліотечної справи.

Прокопенко, Л. Бібліотечний інсентив-туризм для бібліотекарів / Л. Прокопенко // Бібліотечний форум: історія, теорія і практика. – 2020. – № – С. 35-39.

У статті охарактеризовано місце бібліотечного інсентив-туризму у системі мотивації і стимулювання професійної діяльності бібліотечних працівників; визначено його можливості як ефективного засобу нематеріальної мотивації і стимулювання бібліотекарів та дієвого інструменту розвитку персоналу бібліотечної установи.

У зарубіжних колег. Бібліотечна співпраця

Адаменко, М. Бібліотека речей – один із чинників об'єднання громади : (за матеріалами зарубіжних інтернет-джерел) / М. Адаменко // Бібліотечна планета. – 2020. – № 3. – С. 23-25.

У практику діяльності багатьох бібліотек за кордоном дедалі частіше входить таке поняття, як "бібліотека речей". За визначенням сайту Гете-Інституту в Братиславі – "це місце, де зустрічаються люди, які прагнуть ділитися знаннями, інструментами та корисними речами". У статті йдеться про те, що треба зробити, щоб створити таку бібліотеку.

Галицька, С. Німецька національна бібліотека: тематичний пошук за класифікацією М. Дьюї / Світлана Галицька, Тетяна Устинова // Вісник Книжкової палати. – 2020. – № 9. – С. 48-52.

У статті розглянуто засоби тематичного пошуку за бібліотечною класифікацією в електронному каталозі Німецької національної бібліотеки. Проаналізовано пошук за десятковою класифікацією М. Дьюї.

Галицька, С. Тематичний пошук у каталогах національних бібліотек : досвід країн Балтії / С. Галицька // Бібліотечний вісник. – 2020. – № 5. – С. 14-20.

У статті розглядаються засоби тематичного пошуку за бібліотечною класифікацією в електронних каталогах національних бібліотек країн Балтії. Порівнюються можливості різних інформаційно-бібліотечних пошукових систем. Наголошується на важливості впровадження у систему тематичного пошуку національної бібліотеки міжнародної класифікаційної системи, такої як УДК.

Дзира, О. Вищі навчальні заклади діаспори Канади як засіб збереження національної ідентичності (1918 – 1939) / О. Дзира // Бібліотечний вісник. – 2020. – № 5. – С. 38-44.

У статті висвітлюється історія зародження та розвитку української вищої освіти в діаспорі Канади у міжвоєнний період. Охарактеризовано як розвивались українознавчі студії в бурсах та інститутах діаспори.

Здановська, В. Робот у бібліотеці: конкурент чи компаньйон? / Здановська В. // Бібліотечна планета. – 2020. – № 3. – С. 26-28.

Сучасні технології дали змогу книгозбірням не лише швидко та якісно інвентаризувати фонди, а й прискорити реалізацію концепції бібліотеки вільного доступу. Роботи, виконуючи функції звичайних співробітників бібліотек, сприяють покращенню бібліотечно-інформаційного обслуговування, діють як чат-боти, влаштовують екскурсії бібліотекою та багато іншої роботи.

Прокопенко, Л. Поточна національна бібліографія Швеції ХІХ-ХХІ ст.: від каталогізації до "каталінкізації" / Л. Прокопенко // Бібліотечний вісник. – 2020. – № 5. – С. 3-13.

Здійснено історико-бібліографознавче узагальнення розвитку поточної національної бібліографії Швеції у ХІХ-ХХІ ст. Охарактеризовано основні показники. Акцентована увага на створенні безперервного хронологічного ряду показників, що уможлиблює охоплення всієї друкованої продукції країни. Проаналізовано стан сучасних проєктів та окреслено перспективні напрями розвитку поточної національної бібліографії Швеції.

Сенченко, М. Національна бібліографія в зарубіжних країнах / Микола Сенченко // Вісник Книжкової палати. – 2020. – № 8. – С. 3-11.

У статті приділено увагу історії становлення національної бібліографії в різних країнах світу. Зауважено, що сучасний рівень розвитку бібліографії у цих країнах зумовлений багатьма чинниками поміж яких широке впровадження ІКТ і комп'ютерної техніки у видавничу сферу та бібліотечну діяльність, що викликає потребу адаптації бібліографічних технологій до інформаційних запитів суспільства.

Сенченко, М. Національна бібліографія у країнах Азії, Африки та Латинської Америки / Микола Сенченко // Вісник Книжкової палати. – 2020. – № 9. – С. 3-10.

У статті огляд національної бібліографії країн Азії, Африки та Латинської Америки зроблено на основі матеріалів, зібраних автором до 2018 р. Проаналізований матеріал надає уявлення про розвиток НБ країн окресленого регіону. Зауважено, що національна бібліографія виникла, щоб забезпечити облік і всебічну систематизацію продукції, котра реалізується в матеріальному форматі й видається в межах чітко окреслених державних утворень.

Бібліотеки для дітей

Толокнова, К. Миколаївські бібліотеки для дітей під час карантину : нові можливості та виклики / К. Толокнова, І. Базиленко // Бібліотечний форум: історія, теорія і практика. – 2020. – № 4. – С. 31-32.

У статті висвітлено досвід роботи дитячих бібліотек м. Миколаєва в умовах карантину та представлено організацію дистанційного спілкування з користувачами й онлайн навчання фахівців бібліотек.

Джерела інформації

ЖУРНАЛИ

Бібліотечна планета

Бібліотечний вісник

Бібліотечний форум: історія, теорія і практика

Вісник книжкової палати